

גישתו של הנביא מוחמד עליו השלום במלחמות נגד האויבים

هدي النبي صلى الله عليه وسلم في القتال

مقالة باللغة العبرية

העולם לא הכיר נשיא מדינה, לוחם, או גבורת יל כמו הנביא מוחמד עליו השלום, העולם לא ראה לוחם מרחם על אויביו, והשבויים הנופלים בידו כמוהו .

אולי הדברים האלה נראים כמפוזרים, אבל השורות הבאות יוכיחו כי זו עובדה קיימת המלמדת על כך. בחלק הזה אנו סוקרים את גישתו של הנביא מוחמד עליו השלום לפני, בתוך, ואחרי המלחמות, כדי ללמוד את הלקח החשוב בהסטוריה .

1 – גישתו לפני המלחמות:

לעולם לא ראה הנביא מוחמד עליו השלום במתנגדים לו כעויינים, לא הביט אליהם מבט של עויינות שאינו מבחין בין בעל ברית, לוחם, ובני דתות החסות.

הוא לא הפר ברית ולא בגד באויביו, אם כי היה מתייחס אליהם לפי החוקים של השלום והמלחמות .

האימאם שיח' אבן אל-ק'ים סיכם את גישתו של הנביא מוחמד עליו השלום במלחמות בספרו " זאד אלמעאד" באומרו: לאחר שהורה

אללה לנביא מוחמד עליו השלום להילחם בכופרים הסתעפו אלה
לשלושה סוגים, הם:

א – בעלי ברית

ב – אויבים (הכופרים)

ג – בני דתות החסות

הנביא מוחמד עליו השלום הורה למלא את התחייבויות המוסלמים לבעלי הברית, ולממש את הברית כל עוד הצד השני מתחייב גם הוא בה.

ואם ראה שבעלי הברית יבגדו בו היה מפר את הברית, ומודיע להם כי הוא הפר את הברית ולא היה נלחם בהם אלא לאחר שיוודיע להם על כך.

הוא הורה להילחם באלה שהפרו את הברית עמו, וכשנגלתה סורת " אל-תאוובה" (התשובה) והובהרו בה את חוקי הסוגים שזכר אבן אל-קַיִם, הורה להילחם באויבים מבני דתות החסות שסירבו לשלם את הג'זיה (מס כספי שאותו משלמים בני דתות החסות בתמורה להרשות להם לחיות בארץ האסלאם), והורה לו להילחם בכופרים בחרב, ולהילחם בצבועים בהוכחה המכרעת.

אלה הם החוקים שהיו מסדרים את היחס בין הנביא מוחמד עליו השלום לבין המתנגדים לו הן בעלי ברית, והן לוחמים ואויבים. לכל מצב היו תנאים מסוימים, בשלום ובמלחמות, ולפני המלחמה היו תמיד צעדים אוביקטיביים שנוטים קודם כל לצד השלום, זה ברור בקריאה להיכנס לאסלאם לראשונה או בשילום הג'זיה למדינה האסלמית, ואם עמדו על דעתם והמשיכו להילחם באסלאם היה הנביא מוחמד עליו השלום בוחר במלחמה.

2 – גישתו של הנביא מוחמד בתוך המלחמות :

למרות שהמלחמות קשורות ברצח ובהריגה, והכוונה העקרית בה היא הפגיעה באויב אלא שהנביא מוחמד עליו השלום קבע לאומה המוסלמית נמוסים נשגבים וכללים מסוימים השולטים את התנהגות הלוחם המוסלמי במלחמה , וקבע עונשים כבדים על העובר אותם . האיסלאם קבע עמודי תווך להילחם למען אללה , והורה ללא להשתמש באמצעים הבלתי ליגיטיים במלחמה . ספואן בן ג'סאן אמר כי הנביא מוחמד עליו השלום העמיד אותו בראש פלוגה באחת המלחמות והורה להם : " לכו בחסותו של אללה, אל תבגדו , אל תִּקְמוּ " .

מצד שני סיפר יחיה בן סעיד כי הח'ליף אבו בכר אלצדיק שלח צבאות אל סוריה , ויצא איתם אל קצוואות העיר (אלמדינה) ואמר לחיילים המוסלמיים : " אני מצווה עליכם עשרה : אל תחרבו בית , אל תעקרו כבשה או גמל אלא לצורך האוכל , אל תציפו דקלים , אל תבעירו אותם , אל תבגדו , אל תהיו פחדנים , אל תהרגו ילדים , נשים , או זקנים , אל תעקרו עצים פרויים " .

בסיפור אחר נאמר כי הוא אמר להם : " בדרך תעברו על אנשים שהתפנו לאמונתם בבתי הכנסת , אל תפגעו בהם , עזבו אותם עם אמונתם " .

אלה המקרים מהווים את החוקה הצבאית של האיסלאם ומשקפים את גישתו של הנביא מוחמד במלחמות , המתבטאת בדברים האלה:

- 1 – המסירות , והשקעת המשאבים למטרות האמיתיות למלחמה , ועזיבת כל המתנגד לכך, כמו: הבגידה, הרימוי, הנקמה, והגניבה .
- 2 - לשמור על הסביבה , ולהתרחק מכל צורות החורבן , כמו שריפת עצים , והריגת בעלי חיים .
- 3 – לשמור על חייהם של הילדים , הנשים , והזקנים .

4 – לשמור על הסבלנות הדתית, וכבוד המקדשים של הזולת, ולאסור רצח הנזירים והכומרים, ולא לפגוע בבבתי הכנסת, המנזרים והכניסיות .

אלה אשר האשימו את הנביא מוחמד עליו השלום בשפיכת הדמים והברבריות אינם יודעים את היסודים והנימוסים האלה , ואינם מתחשבים בהם .

ראינו יותר מפקדים ומנהיגים המודיעים על חסד , רחמים , וסבלנות, וכשתופסים את השלטון הם מופיעים את כל צורות הפשעים , הזוועות , הענוי והזלזול בזכויות העמים . דוגמה לכך הסתירה הניכרת בין עקרונות המהפכה הצרפתית לבין התנהגות הצרפתיים במדינות צפון אפריקה , מדינות אלו סבלו הרבה מאכזריות הכבוש הצרפתי , ועד עצם היום הזה הם סובלים מתוצאות הכבוש . דוגמה אחרת , את ארצות הברית אשר טוענת כי היא שומרת על זכויות האדם בעולם , היא המדינה אשר מפרה את זכויות האדם בעיראק , ובאפגניסטאן.

דוגמה נוספת , המלחמות הבלתי חוקיות , ההשמדה ההמונית , שמבצעות המעצמות נגד המדינות המתנגדות להן בטענה של הלוחמה בטרור , ושחרור העמים , והפצת הדימוקרטיה, ועוד ועוד טענות שאינן מרחמות על קטן או זקן, איש או אישה . עוד דוגמה , ההפרות בבית הכלא ג'וואנטנמו , זו היא דוגמה צורחת של התנהגות ומוסרי מפקדים ומנהיגים אלה .

3 – גישתו של הנביא מוחמד אחרי המלחמות

לאחר סיום המלחמה , וניצחון המנצח , וכשלוך הכופרים , היה הנביא מוחמד עליו השלום מתחשב בעניין האסירים שאסרו המוסלמים במלחמה , הנביא מוחמד עליו השלום היה מתחשב באינטרס העליון של האומה המוסלמית , ובו בזמן בזכויות האדם של האסירים , לפי יחסם למוסלמים .

ההיסטוריונים של תולדות חיי הנביא מוחמד עליו השלום קבעו כי הנביא מוחמד הורה למוסלמים להתייחס לטובה לעמים הבלתי מוסלמים , הוא הורה לכבד את דתם , אמונתם , דמם , בתי הכנסת שלהם, ורכושם . הוא קבע כי הם יהיו תחת חסותה של המדינה המוסלמית , שתהגן עליהם ועל זכויותיהם לחיות , בתמורה לכך הם משלמים דמי מסוים המכונה (אלג'זייה) הנאמדת בסכום מצער , וזה לא היה מוזר כי לפני האיסלאם היו הצבאות המנצחות מטילים מס כזה על האנשים לאחר הבסתם במלחמה , גם בימים האלה כל מדינה מטילה מסים , ודמי על הפרט החי בה .

האימאם אבן אל-קיים אלג'וזייה סיכם את גישתו של הנביא מוחמד לגבי האסירים באומרו, הוא היה משחרר אסירים ללא תמורה, ולפעמים היה מחליף אותם בתמורה לשחרור אסירים מוסלמים, או בתמורה לשלם פדיון, ולעתים מעטים היה הורג קצת מהם , אבל זה היה קורה לפי נסיבות ברורות ולפי האינטרס הכללי .

הוא קבל פדיון בתמורה לשחרר האסירים של פשיטת (בדר) , ואמר אם מוטעם בן עדי חי הייתי משחרר אותם בזכותו , זה בגלל שהנביא מוחמד היה מכבד אותו למרות שהוא היה כופר .

ביום אל־א־וד־יִבִּיָּה אסרו המוסלמים 80 מהכופרים, אולם נביא הרחמים מוחמד עליו השלום שחרר אותם .

הכניעה לאללה וההודיה לאחר הניצחון

המנהיגים והמפקדים בכל רחבי העולם ובכל התקופות התנהגו לחגוג לאחר את הניצחון, ולשאת את הנאומים המאלפים על גברותם, ומדברים על נצחונם, ומתגאים במעשיהם במלחמה. אבל הנביא מוחמד מוחמד עליו השלום היה מודה לאללה לאחר הניצחון, ומייחס את הניצחון הזה לאללה והמוסלמים לא לעצמו, הוא נכנס למיכה עם שפלות רוח לאחר שניצח כל צורות הכפירה, הוא היה יותר צנוע, ומרכין את ראשו לאחר כל ניצחון.

לאחר פתיחת מיכה הוא התפלל 8 רכיעות לאללה כדי להודות לו שהקל עליו לחזור מחדש לעיר מיכה, וכי סלל את הדרך לרוב הכופרים להיכנס לאיסלאם.